ΤΑ ΔΑΣΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ!

Όχι στην ιδιωτικοποίηση της δασικής διαχείρισης – Δημόσια προστασία και ολοκληρωμένη αειφορική διαχείριση των δασών!

ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ για την ΑΝΑΤΡΟΠΗ

Τα ελληνικά δάση βρίσκονται αντιμέτωπα με μια πολύπλευρη και διαρκώς εντεινόμενη κρίση. Οι καταστροφικές πυρκαγιές, η εγκατάλειψη της συστηματικής δασικής διαχείρισης, η υποβάθμιση των δασικών οικοσυστημάτων, οι καταπατήσεις, οι αλλαγές χρήσεων γης και η επέκταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε δάση και δασικές εκτάσεις συνθέτουν μια πραγματικότητα που απειλεί έναν από τους σημαντικότερους φυσικούς πόρους της χώρας.

Η κατάσταση αυτή δεν είναι τυχαία ούτε αναπόφευκτη. **Είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών που διαχρονικά υποβαθμίζουν τη δημόσια δασική προστασία και ανοίγουν ολοένα μεγαλύτερο πεδίο στην επιχειρηματική εκμετάλλευση του δασικού πλούτου.**

Οι διαδοχικές κυβερνήσεις, στο πλαίσιο των κυρίαρχων κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταγωνιστικότητα και την προσέλκυση επενδύσεων, αντιμετωπίζουν ολοένα περισσότερο το φυσικό περιβάλλον ως πεδίο οικονομικής δραστηριότητας. Η λεγόμενη «πράσινη ανάπτυξη» αξιοποιείται συχνά ως όχημα για νέες κερδοφόρες επενδύσεις, ακόμη και όταν αυτές συγκρούονται με την προστασία των οικοσυστημάτων και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Η προστασία των δασών δεν μπορεί να εξαρτάται από την επιχειρηματική κερδοφορία. Αποτελεί κοινωνική ανάγκη, δημόσια υποχρέωση και αναγκαία προϋπόθεση για την προστασία της ζωής, της βιοποικιλότητας και των φυσικών πόρων της χώρας.

Δασικές πυρκαγιές: Η πρόληψη παραμένει ο μεγάλος χαμένος

Οι τεράστιες καταστροφές των τελευταίων χρόνων, με χαρακτηριστικά παραδείγματα τη Βόρεια Εύβοια, τη Δαδιά και τον Έβρο, αποκαλύπτουν τα αδιέξοδα μιας δασοπροστασίας που εξακολουθεί να στηρίζεται κυρίως στην καταστολή, ενώ η πρόληψη παραμένει υποβαθμισμένη.

Κάθε χρόνο επαναλαμβάνεται το ίδιο σκηνικό: κυβερνητικές εξαγγελίες, επικοινωνιακή προβολή των μέσων πυρόσβεσης και επίκληση των ακραίων καιρικών συνθηκών. Την ίδια στιγμή, η συστηματική διαχείριση σημαντικού μέρους των δασών παραμένει ανεπαρκής, ενώ οι Δασικές Υπηρεσίες στερούνται προσωπικού, πόρων και μέσων.

Η πρόληψη δεν περιορίζεται στους καθαρισμούς, στις αντιπυρικές ζώνες και στην απομάκρυνση της βιομάζας. Προϋποθέτει **συστηματική, επιστημονικά τεκμηριωμένη και αειφορική διαχείριση**, με κατάλληλες δασοκομικές παρεμβάσεις, συντήρηση των δασικών υποδομών, προστασία των εδαφών και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων.

Δεν μπορεί να υπάρξει αποτελεσματική δασοπροστασία χωρίς ολοκληρωμένη διαχείριση των δασών και χωρίς ισχυρή δημόσια Δασική Υπηρεσία.

Η απαξίωση των Δασικών Υπηρεσιών δεν είναι τυχαία!

Εδώ και δεκαετίες οι δημόσιες Δασικές Υπηρεσίες οδηγούνται σε διαρκή αποδυνάμωση. Η υποστελέχωση, οι συνταξιοδοτήσεις χωρίς επαρκή αναπλήρωση, η ανεπαρκής χρηματοδότηση, οι ελλείψεις σε εξοπλισμό και μέσα μετακίνησης, καθώς και η διογκούμενη γραφειοκρατία περιορίζουν δραματικά τη δυνατότητα άσκησης του έργου τους.

Οι δασολόγοι, οι δασοπόνοι και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι καλούνται να ανταποκριθούν σε ένα τεράστιο εύρος αρμοδιοτήτων: προστασία και διαχείριση δασών, έλεγχος επεμβάσεων, αντιμετώπιση καταπατήσεων, δασικοί χάρτες, αναδασώσεις, δασοτεχνικά έργα και εξυπηρέτηση πολιτών.

Αντί να ενισχυθούν οι υπηρεσίες με μόνιμο προσωπικό και επαρκή χρηματοδότηση, οι κυβερνήσεις επιλέγουν προσωρινές λύσεις, αναθέσεις σε ιδιώτες και μεταφορά δραστηριοτήτων εκτός του δημόσιου τομέα.

Η διαχρονική υποβάθμιση των Δασικών Υπηρεσιών δημιουργεί το έδαφος για την ιδιωτικοποίηση της δασικής διαχείρισης. Όταν το κράτος αφήνει τις υπηρεσίες χωρίς προσωπικό και πόρους και στη συνέχεια επικαλείται την αδυναμία τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες, παρουσιάζει την είσοδο των ιδιωτών ως αναγκαία και αποτελεσματική λύση.

Πρόκειται για μια πολιτική επιλογή που αποδυναμώνει τον δημόσιο έλεγχο και μετατρέπει σταδιακά τη διαχείριση του δασικού πλούτου σε πεδίο επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η εγκατάλειψη της παραγωγικής διαχείρισης και η ερήμωση της υπαίθρου

Η υποβάθμιση της δασικής πολιτικής αποτυπώνεται και στη σταδιακή εγκατάλειψη της συστηματικής παραγωγικής διαχείρισης σημαντικού μέρους των ελληνικών δασών. Ακόμη και σε παραγωγικά δάση, οι προβλεπόμενες από τις διαχειριστικές μελέτες επεμβάσεις δεν υλοποιούνται πάντοτε ή πραγματοποιούνται με μεγάλες καθυστερήσεις.

Η απουσία των αναγκαίων δασοκομικών παρεμβάσεων μπορεί να επηρεάζει αρνητικά τη δομή και την εξέλιξη των δασικών συστάδων, να δυσχεραίνει τη συντήρηση των υποδομών και να περιορίζει τις δυνατότητες πρόληψης των πυρκαγιών.

Παράλληλα, η συρρίκνωση της δασικής παραγωγής συνδέεται με τη μείωση της απασχόλησης, την αποδυνάμωση των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας και την εγκατάλειψη παραδοσιακών παραγωγικών δραστηριοτήτων στις ορεινές περιοχές. Η ερήμωση της υπαίθρου και η υποχώρηση της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας επιτείνουν τις δυσκολίες διατήρησης μιας σταθερής ανθρώπινης παρουσίας που μπορεί να συμβάλλει στην προστασία των δασών.

Η απάντηση στην εγκατάλειψη των δασών δεν μπορεί να είναι η παράδοσή τους στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Απαιτείται δημόσιος σχεδιασμός, επαρκής χρηματοδότηση, συστηματική εφαρμογή δασοπονικών μελετών, στήριξη των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας και δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας στην ύπαιθρο. Η παραγωγική αξιοποίηση των δασών, όπου είναι οικολογικά ενδεδειγμένη, πρέπει να υπηρετεί την αειφορία, την προστασία των οικοσυστημάτων και τις κοινωνικές ανάγκες.

Ν. 5106/2024: Νέο βήμα στην επιχειρηματική εκμετάλλευση των δημόσιων δασών

Με τον Ν. 5106/2024 η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προχώρησε σε μια σοβαρή αλλαγή του μοντέλου διαχείρισης των δημόσιων δασών, θεσμοθετώντας τη συμμετοχή ιδιωτικών επιχειρήσεων στα λεγόμενα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα, σε συνεργασία με Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας.

Η κυβέρνηση παρουσιάζει τη συγκεκριμένη επιλογή ως μέτρο ενίσχυσης της δασικής διαχείρισης και πρόληψης των πυρκαγιών. **Στην πραγματικότητα, όμως, ανοίγει νέους δρόμους για την είσοδο επιχειρηματικών συμφερόντων στην εκμετάλλευση του δημόσιου δασικού πλούτου**, συνδέοντας τη διαχείριση των δασών με την εμπορική αξιοποίηση της ξυλείας και της βιομάζας και με μηχανισμούς οικονομικής ενίσχυσης.

Η δασική διαχείριση δεν μπορεί να καθορίζεται από την εμπορική αξία της παραγόμενης ξυλείας ή από τις ανάγκες τροφοδοσίας μονάδων αξιοποίησης βιομάζας.

Τα δάση αποτελούν σύνθετα οικοσυστήματα με πολλαπλές οικολογικές, προστατευτικές, παραγωγικές και κοινωνικές λειτουργίες. Η νεκρή ξυλεία και τα οργανικά υπολείμματα δεν αποτελούν απλώς «περιττή καύσιμη ύλη», αλλά συμμετέχουν στη διατήρηση της γονιμότητας των εδαφών και της βιοποικιλότητας.

Η απομάκρυνσή τους μπορεί να είναι αναγκαία σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, πρέπει όμως να αποφασίζεται με επιστημονικά και οικολογικά κριτήρια και όχι με βάση την εμπορική τους αξία.

Άλλο η ολοκληρωμένη αειφορική διαχείριση των δασών και άλλο η αποσπασματική απομάκρυνση βιομάζας με βασικό κίνητρο το επιχειρηματικό κέρδος.

Τα δάση στο στόχαστρο της «πράσινης» επιχειρηματικότητας

Η εμπορευματοποίηση δεν περιορίζεται στην ξυλεία και τη βιομάζα. Οι δασικές εκτάσεις δέχονται αυξανόμενες πιέσεις από τουριστικές επενδύσεις, εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας βιομηχανικής κλίμακας, εξορυκτικές δραστηριότητες, έργα υποδομής και επενδύσεις στο real estate.

Με την επίκληση της «πράσινης μετάβασης» και της οικονομικής ανάπτυξης προωθούνται επεμβάσεις που συχνά συνεπάγονται εκχερσώσεις, διανοίξεις δρόμων, κατακερματισμό οικοτόπων και αλλοιώσεις του φυσικού τοπίου.

Οι διαδοχικές νομοθετικές ρυθμίσεις που διευκολύνουν επεμβάσεις σε δάση και δασικές εκτάσεις, σε συνδυασμό με την ανεπαρκή αντιμετώπιση των καταπατήσεων, εντείνουν τις πιέσεις στο δασικό περιβάλλον.

Την ίδια στιγμή, τα χρόνια προβλήματα των δασικών χαρτών, οι καθυστερήσεις στην εξέταση αντιρρήσεων και οι διοικητικές εκκρεμότητες επιβαρύνουν πολίτες και επαγγελματίες.

Δεν μπορεί η προστασία των δασών να θεωρείται εμπόδιο στην ανάπτυξη, ενώ η επιχειρηματική εκμετάλλευσή τους παρουσιάζεται ως αυτονόητη κοινωνική ανάγκη.

Αγωνιζόμαστε για μια ριζικά διαφορετική δασική πολιτική!

Για το **ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ για την ΑΝΑΤΡΟΠΗ**, η προστασία των δασών αποτελεί κοινωνική ανάγκη και δημόσια υποχρέωση. Δεν μπορεί να εξαρτάται από τις προτεραιότητες των επενδυτών και τις απαιτήσεις της αγοράς.

Διεκδικούμε:

- **Αποκλειστικά δημόσιο σύστημα προστασίας και διαχείρισης των δασών**, με ενιαίο σχεδιασμό, επαρκή χρηματοδότηση και ουσιαστικό κοινωνικό έλεγχο.
- **Μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού** όλων των ειδικοτήτων στις Δασικές Υπηρεσίες, με πλήρη εργασιακά δικαιώματα, αξιοπρεπείς μισθούς και σύγχρονο εξοπλισμό.
- **Γενναία αύξηση των δημόσιων δαπανών για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών**, τη δασική διαχείριση, τις αναδασώσεις και τα αναγκαία έργα προστασίας.
- **Κατάργηση του πλαισίου επιχειρηματικής εκμετάλλευσης των δημόσιων δασών του Ν. 5106/2024** και απόρριψη της παράδοσης της δασικής διαχείρισης σε μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους.
- **Επανεκκίνηση και ουσιαστική ενίσχυση της παραγωγικής διαχείρισης των ελληνικών δασών**, με δημόσιο σχεδιασμό, συστηματική εφαρμογή δασοπονικών μελετών και δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας στην ύπαιθρο.
- **Στήριξη των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας και των δασεργατών**, με αξιοπρεπείς αμοιβές, ασφαλείς συνθήκες εργασίας και συμμετοχή τους σε δημόσια σχεδιασμένη δασική διαχείριση.
- **Ουσιαστική προστασία της δημόσιας δασικής γης**, αντιμετώπιση των καταπατήσεων, αυστηρό έλεγχο των επεμβάσεων και αποτροπή της αλλαγής χρήσης των καμένων εκτάσεων.

- **Ολοκλήρωση των δασικών χαρτών και της εξέτασης αντιρρήσεων**, με επιστημονική αξιοπιστία, επαρκή στελέχωση και χωρίς μετακύλιση του κόστους των σφαλμάτων της διοίκησης στους πολίτες.
- **Κατοχύρωση και διεύρυνση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των γεωτεχνικών**, υπεράσπιση της επιστημονικής εργασίας και κατάργηση των ελαστικών και επισφαλών εργασιακών σχέσεων.
- **Σταμάτημα της λεηλασίας των ανθρώπων και της φύσης**, τη φτώχεια και τους πολέμους, την καπιταλιστική βαρβαρότητα και το φάσμα μιας πρωτοφανέρωτης οικολογικής καταστροφής. Υπερασπιζόμαστε τις ζωές μας, τη φύση και το μέλλον μας με αγώνες των κατοίκων, της νεολαίας, των λαϊκών στρωμάτων στις γειτονιές.
- **Ανατροπή των σχεδιασμών** της οικονομικής ολιγαρχίας, της κυβέρνησης και των αστικών κομμάτων και της Ε.Ε. για τη θυσία του δάσους και όλου του δημόσιου πλούτου και της γης στο βωμό του κέρδους.

Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. δεν μπορεί να παραμένει θεατής!

Απέναντι σε αυτές τις εξελίξεις, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας οφείλει να αναλάβει ουσιαστικό αγωνιστικό ρόλο.

Δεν αρκούν οι γενικόλογες διακηρύξεις για την προστασία του περιβάλλοντος ούτε οι αποσπασματικές παρεμβάσεις που δεν αμφισβητούν τον πυρήνα της ασκούμενης πολιτικής.

Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. οφείλει να συγκρουστεί με τις πολιτικές ιδιωτικοποίησης της δασικής διαχείρισης, να υπερασπιστεί τις δημόσιες Δασικές Υπηρεσίες, να στηρίξει τους αγώνες των εργαζομένων και να αναδείξει τις πραγματικές αιτίες της υποβάθμισης των δασών.

Χρειαζόμαστε ένα ΓΕΩΤ.Ε.Ε. αγωνιστικό, διεκδικητικό, ανεξάρτητο από κυβερνήσεις και επιχειρηματικά συμφέροντα. Ένα Επιμελητήριο που θα βρίσκεται στο πλευρό των γεωτεχνικών, των εργαζομένων και της κοινωνικής πλειοψηφίας.

Τα δάση δεν είναι εμπόρευμα. Δεν είναι πεδίο κερδοσκοπίας. Είναι πολύτιμα οικοσυστήματα και κοινωνικός πλούτος που οφείλουμε να προστατεύσουμε και να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές.

Απέναντι στην πολιτική της εγκατάλειψης, της ιδιωτικοποίησης και της εμπορευματοποίησης, απαντάμε ενωτικά, ανατρεπτικά με συλλογική δράση και αγώνα!

ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΣΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ!

ΕΝΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ για την ΑΝΑΤΡΟΠΗ